

Vážený pane Horáčku,

píši Vám tento otevřený dopis, jako svou reakci na Vaše Ano k zákonu o eutanazii v debatě prezidentských kandidátů. Mluvili jsme spolu o tomto tématu již v lednu, kdy jste mne zval do Vašeho sboru poradců. Víte, že to je věc pro mne velmi zásadní a nemohu být ani já, ani náš hospic spojována se souhlasem k takovému konání.

Jsem přesvědčena a ve své práci v hospici každodenně přesvědčována, že nevléčitelně nemocní lidé, nepotřebují zabití, ale úcty a lásku svých blízkých. Potřebují být bráni vážně ve svých obavách a přáních, potřebují být zbaveni bolesti a dalších tělesných obtíží, ale také potřebují mít nablízku někoho, kdo jim opravdu naslouchá, pomůže jim najít smysl toho, co právě prožívají a dá jim zažít jejich stálou vysokou lidskou hodnotu. Potřebují žít svůj život naplno i v přijetí omezení, která přináší jejich nemoc. A je naším úkolem jim v tom pomáhat.

Nejčastějším argumentem pro eutanazii bývá respekt k pacientovu svobodnému přání. Jednak si myslím, že ve chvíli, kdy člověk trpí nějakým netišeným trápením, nejedná se o zcela svobodné rozhodnutí. A pak také zažíváme, že nás rodiny nemocných prosí, zda by „to“ - myšleno umírání jejich blízkých – nešlo nějak urychlit. Chci věřit, že toto přání není vedeno ničím jiným než láskou a pocitem bezmoci, že se jejich blízký trápí. Sám pacient toto přání vysloví velmi ojediněle a vždy spíše jako žádost o pozornost, zájem a sounáležitost. Obávám se tedy velice, že mnoho žádostí o eutanazii by bylo motivováno spíš snahou ulehčit rodině než skutečnou touhou zemřít.

Zkušenosti ze zemí, kde je eutanazie legální nebo beztrestná dnes ukazují to, čeho se etici báli již na začátku, že totiž tento zákon povede k tzv. šikmé ploše. V roce 2003 bylo v Holandsku tímto způsobem usmrceno 1626 lidí. V roce 2012 to bylo již 4188, což jsou 3% ze všech úmrtí a trojnásobek oproti prvnímu roku po legalizaci. Poslední údaje, které máme k dispozici, jsou z roku 2015 a hovoří o 5516 takto usmrcených. Vidíme tedy za dvanáct let téměř čtyřnásobek pacientů zabitých rukou lékaře.

Zvyšuje se tolerance ke spektru takto usmrcených pacientů. Důvodem má být neztížitelné utrpení. V holandské studii přednesené letos v květnu na Mezinárodní konferenci paliativní medicíny v Madridu byla jako nejčastější důvod k eutanázii ze všech symptomů uváděna slabost a únava. Ano, ta je opravdu medicínsky těžko ovlivnitelná, všechny ostatní symptomy lze s dobrou paliativní medicínou zvládat.

Moje práce i celé hospicové hnutí vyrostlo na myšlence úcty k člověku a podpoře důstojného života až do přirozeného závěru. Nemohu a nechci vystavit sebe nebo náš hospic i jen domněnce, že souhlasíme nebo dokonce podporujeme eutanazii. Proto Vám píši tento otevřený dopis a prosím Vás, abyste můj hlas vzal vážně. Žádám Vás o zveřejnění tohoto mého dopisu a vysvětlení Vašeho postoje.

Přeji Vám vše dobré a jsem kdykoli připravena k debatě nad jakýmkoli pro Vás důležitým tématem.

V Litoměřicích 23. 11. 2017

Mgr. Monika Marková, ředitelka hospice